

פרשת וילך

שבת שובה'
תשפ"ג

גליון פ"ח

"דרשו ה' בהמצאו" - "ימים אלו משונים!" (שור'). "התפילה מתקבלת ביותר" (רמב"ם).

שאלוהו חבריו שביער מדוע אינו מצליח להירגע ולהתאושש, אמר להם, הרי הדלת היתה פתוחה בכל העת, מדוע נתתי להם לעקור את אוזניי ושיניי ולא ברחתי כבר בתחילה... ועל דא קא בכינא. אחיי ורעיי, כל השערים פתוחים בימים אלו, הבה 'נברח' עתה, שלא נצטרך לבכות אח"כ מדוע לא נמלטנו מבעוד מועד...
והנה גם 'לשיטתו' של האריה ... על האוזניים ועל השיניים ניתן לוותר, כי 'בשעת הדחק' ניתן לחיות גם בלעדיהם, אכן על הכבד אי אפשר לוותר, כי הוא 'אבר שהנשמה תלויה בו'... **כיצד בדבר יאמר כלפי ימים אלו**

מ"ה רמב"ם התחזקות בעבודת ה'... לענין מ"ה רמב"ם אסן מירון ג' הרבני אסן קרלין, וכל מרבי ישראל

שדה, והשלישי קיבל את מלוא הסכום שדיבר עליו אתמול... והרביעי קיבל מכתב חתום בידי המלך, אכן, נניח לנפשך מנוחה שלימה שאתה רוצה בה, ומאומה לא יגיע אליך מבית המלך... וכי אפשר לתאר על גליון את צערו הגדול שהפסיד אלפי אלפים בדבריו אלו...

ולדין, ימים אלו גבוהים עד מאוד כי הקב"ה ממציא עצמו אלינו - דרשו ה' בהמצאו...

בל נהיה כאותו שטח שלא הרגיש כי המלך נמצא בסמוך אליו... ועל ידי בקשה מעומק הלב בידנו להמשיך על עצמנו שפע גדול עד מאוד, גם יש בידנו לקרוע ולבטל גזר הדין ולהפכו מדין לרחמים, המבקש בזו העת 'מנוחה' אינו אלא כשוטה המאבד מה שנותנים לו, ויותר גרוע ממנו כיון שיש כאן סכנת חיים שמתרעין עליה אפילו בשבת!!

האריה התגבר כנכורה בזמן שתלשו את אוזניו ושיניו
מעשה באנשי מדע ומחקר אשר רצו ללמוד על חייו של אריה וכל ענייני גופו, וגמרו בדעתם לילך אל 'גן החיות' ולהוציא את אברי האריה בעזרו בחיים (שאו הם עדיין בתקופת 'בריאות' ושלמים) ולנתחם כ'משפט הרופאים', ויוודע הדבר לאריה ויחרד ליבו, עד שחשב לעצמו שמוטב לו לעשות עצמו כמות ושוב לא יהיה צורך בו...

ישב בתענית 'שלושה ימים ושלושה לילות' עד שכחש בשרו על עורו, ונפל ארצה אין אוניו ומבלי להזיז אבר ולהניד עפעף. ויהי היום המיועד והגיעו 'משלחת מלאכי חבלה' עם 'כלי עבודה' וראו שהארי מוטל כאבן שאין לו הפוכין... בתחילה חשבו לחזור כלעומת שבאו, אך לבסוף אמר הרופא הראשי כי בליט בריה ניתן להסתפק גם באריה מת.

ומדיבור למעשה, נטלו קרודים כבד ומשונון ועמדו להניפו בחזקה על האוזן הימנית, ושחק האריה כי אמר לעצמו עדיף לוותר על אוזן מאשר יתברר להם שעדיין אני חי... ואכן עשו כאשר זממו ותלשוה מראשו, האריה דן התגבר ב'גבורת ארי' שלא לזעוק מחמת כאביו וחשק שפתותיו, והמשיכו במעשיהם גם לאוזן שמאל, ואח"כ פתחו את פיו ובמכה הגונה עקרו את כל השיניים, והאריה ממשיך בשתיקתו...

עד ששמע אחד ואמר לחברו הבה נוציא ממנו את ה'כבד', שוב לא התאפק האריה אלא אסף כל כוחותיו הנשארים לפליטה, ובבת אחת התנער מעפר, הכה את השומרים הנדהמים מנס 'תחיית המתים' אשר לפניו... וברח אל היער דרך השער שהיה פתוח לרווחה, כשהוא בוכה לאין הפוגות ומאנה הנחם נפשו.

כהפרש האור מן החושך

כתב הפלא יועץ' (ערך תשובה) וז"ל, ואם כל השנה הלך בשרירות לבו, ויצרו הפיל עליו תרדמה, הנה בהגיע ימי חפץ ימי רצון חודש רחמים ועשרת ימי תשובה לא עת לנום ולישן, כי מלך במשפט אשר יעור משנתו... כי הימים - ימי יעמיד ארץ, וחרדה ילבש ויתעורר כאיש רצון, ותפילתו ותשובתו עושה פרי וכתוב בספרים שהפרש יש בין עשרת ימי תשובה לשאר הימים לענין תשובה ותפילה **כהפרש האור מן החושך**, ויפה שעה בתשובה ומעשים טובים בימים האלה מימים שלמים בשאר הימים, אשר על כן ראוי לחוש על כל רגע של ימים אלו... שלא לאבדו. עכ"ל.

תפילות בימים אלו נחוצות כמו עיר שהקיפה אייבים

ה'טור' (ס' תצד) הביא דברי רב נטרונאי גאון שנוהגים ליטב בתענית בעש"ת וגם ביום ב' דר"ה וכן ב'שבת שובה', ואף שבכל שבת וי"ט אסור להתענות **משום דעשרה ימים אינו משונון מכל ימות השנה**, והגם שהלכה לא קיי"ל כדבריו ואסור להתענות בר"ה ובשבת, אך צריך לזכור בכל רגע ורגע כי ימים אלו משונוים לטובה מכל ימות השנה.

עוד מבאי ה'טור' (סימן תרב) **נוהגין בספרד שגם בשבת מרבין לומר סליחות ותחנונים ואני תמיה על מנהגם שהרי אין מריעין בשבת**

וכתב ע"ז ה'בית יוסף' (שם) "נראה ליתן טעם למנהגם שהם סוברים דהלכה כמאן דאמר (תענית יט.) מותרין בשבת על עיר שהקיפוה גוים או שטפוה נהר לפי שהוא דבר נחוץ וכמו שפסק (הרמב"ם הל' שבת פ"ב הכ"ד, פ"ה ה"ב, הל' תענית פ"א ה"ו, וכתבו רבינו בסימן תקע"ו) **וכיון דבעשרת ימי תשובה התפלה נשמעת יותר מבימים אחרים וגם באותן הימים האדם מוכן להיות נגמר דינו ביום הכפורים אין לך דבר נחוץ יותר מזה ומכל מקום עכשיו אין העולם נהוג לומר סליחות ותחנונים בשבת זה כלל"...**

ותפס רמב"ם (הלכות תשובה פרק ב הלכה ו) "אף על פי שהתשובה והצעקה יפה לעולם, בעשרה הימים שבין ראש השנה ויום הכפורים היא יפה ביותר ומתקבלת היא מיד"...

אילו ידע שהמלך לידו

ידוע שהצאר ניקולאי היה מפעם לפעם מחליף שמלותיו ולובש עצמו כאחד הכפריים, והיה מהלך בין הבריות לשמוע מה הבריות סחים ומה דעתם על הנעשה במדינה. באחד הלילות פגש בכמה אנשים היושבים בבית המזיגה, פתח שיחתו עמם, בתוך הדברים שאלם - לו שמעתם שהמלך יושב בחברתכם, מה הייתם מבקשים מאתו?
ויענו כל אחד לפי דרכו, זה אמר הייתי מבקש לקבל אחוזה גדולה, השני ביקש שדה גדולה, והשלישי ביקש סכום מעות אדיר... רק אחד מהם אמר בזלזול 'מה לכם כי תדברו גבוהה, מה לכם עוסקים בשטויות והבלים - והרי אין המלך נמצא כאן, שתקו והניחו אותי לנפשי', והם לא ידעו שהמלך מדבר עמם.

ויהי ממחרת, קיבל כל אחד מהם ע"י שליח מבית המלכות ככל אשר שאלה נפשו ביום האתמול, זה קיבל אחוזה, זה

שו"ת בענייני תשובה מרבינו רשכבה"ג מרן הגרי"ג אדלשטיין שליט"א

ישנם מרגישים שגם בשנה שעברה חזרו בתשובה ושוב פעם חזרו על אותן טעויות, ומתיאשים לחזור שוב בתשובה על אותן טעויות שמא ייכשלו שוב. מה עליהם לעשות?
רשכבה"ג מרן שליט"א: "שילמדו מוסר."
יש מתלוננים שהם לא מרגישים התעלות בתפילות הימים הנוראים אפילו לאחר עבודת הסליחות והם נשברים מכך, מה יש לומר להם? רשכבה"ג מרן שליט"א: "שלא יחשבו על זה, רק יכוונו בפירוש המילות ולא לחשוב על זה." (מתוך מגזין 'במה').

נשפך לך קפה? לא נורא, אתה בן אדם! לא נקית? אתה לא בן אדם!

נוסח זה תלוי בהרבה בתי כנסת בפתח הקאווע שטיבל (חדר הקפה).
אומר הגה"צ ר' אלימלך בידרמן שליט"א: **נכשלת בחטא, לא נורא - אתה בן אדם! לא עשית תשובה? אתה לא בן אדם!**

ההסתרה גופא - היא מהרחמים

נוראות מצינו בדברי ה'דעת זקנים' מבעלי התוס' על האמור בפרשתן (לא יי) 'חזרה אפי בו ביום ההוא ועובתים והסתרתי פני מהם', בזה"ל, זהו דרך חיבה, כאדם שחטא לו בנו ואומר לרבו להלקותו, והוא אינו יכול לראות בצרת בנו שרחמיו עליו, ומסתיר פניו שלא יראה בהכאת בנו, עכ"ל. והרי שאפילו ה'הסתר פנים' נובע לגודל אהבתו של הקב"ה לבניו חביביו עד שאינו יכול לראות בצרתם, וגם בשעה שנאמר עליה 'חזרה אפי' עדיין חיבתו עלינו. (באר הפרשה).

הבא ליטהר מסייעין בידו - אבל צריך לבוא

בא ליטהר - מסייעים אותו. (שבת קד.) אומר הרה"ג ר' פנחס הלברשטט שליט"א (מח"ס בים דרכך) - ישנם כאלו שאומרים ניסינו להתקרב להשי"ת, ניסינו לבא ליטהר, ולא ראינו סייעתא דשמיא...
אומר ר' פנחס, הבא ליטהר, הכוונה שצריך לבא, ולא לנסות לבא... לדוגמא: אחד בא לחתונה של ידיד קרוב והפתח סגור, האם הוא הולך, לא! הוא מנסה מדלת אחרת, ברור לו שיש כאן חתונה ושהוא רוצה להכנס...
אותו דבר הבא ליטהר, צריך לבא בהחלטה נחושה, שאתה נכנס לחתונה, אתה מתחתן עם הקב"ה ברור שההתחלה תהיה קשה, 'כל ההתחלות קשות', אבל אח"כ אתה תראה כזאת סייעתא דשמיא של מסייעין בידו...

התשובה עוקרת את החטא למפרע - וכיבכול הוא נענש בחינם!!

קוראים בהפסרת שבת שובה, (ויאל ב' בה) 'ושלמתי לכם את השנים אשר אכל הארבה' (בהענישו אותם על עוונותם). ותמוהים הדברים, הרי בצדק אכל להם הארבה את תבואתם כ'עונש' על חטאם, ואף אם עתה שבו בתשובה, הרי מעתה הם פותחים פרק חדש בחייהם, אבל מה יש להקב"ה להשלים ולשלם להם על שהענישם כראוי לחוטאים. ומכאן תלמד כוחה של תשובה, שעל ידה נחשב האדם כאילו לא חטא מעולם, ונחשב לו כמי שהעונש בא עליו בחינם עד שיש לומר 'ושלמתי לכם את השנים'... (באר הפרשה).

שהנשמה תלויה בהם, כל חי האדם בכל שנה הבאה תלויה בימים אלו, ואי אפשר לוותר עליהם...

וכבר כתב רבינו יונה ב'שערי תשובה' (שער שני אות יד) וז"ל בעשרת ימי תשובה, הירא את דבר השם, לבו יחיל בקרבו, בדעתו שכל מעשיו בספר נכתבים, ובעת היא האלוקים יביא במשפט את כל מעשה על כל נעלם אם טוב ואם רע, כי האדם נדון בראש השנה וגזר דין שלו נחתם ביום הכיפורים. **ובעת אשר ידע האדם כי יביא את דינו לפני מלך בשר ודם, הלא יחיר חרדה גדולה וישת עצות בנפשו, ובכל דרכי הריעות יחיש מפלט לו, ולא תעלה על רוחו לפנות על מין או על שמאל ולהתעסק ביתר חפציו, ולא ישיגח לפתח ולעדר אדמתו, ולא יפנה דרך כרמים, ולא יתרפה ביום צרה מהיכן לב להנצל כצבי מיד. לכן מה נולאו היצאים לפעלם ועבודתם עדי ערב, בימים הנוראים ימי הדין והמשפט, ואינם יודעים מה יהיה משפטם... וראוי לבל ירא אלוקים ולתעסק בעסקיו ולהיות רעיוניו נחתים, ולקבוע ביום ובלילה עתים, להתבודד בתורה, ולחפש דרכיו ולחמומו, למדס אשמורת, ולהתעסק בדרכי תשובה וכשרון המשעה, עכ"ל.**

הוסף על דבריו ה'ראשית חכמה' (בספר 'תוצאות חיים' אות 8) וז"ל. ואני אומר שלא יעסוק במלאכה בכל יום מאותם הימים אלא מה

שיספיק לו בצמצום, כי ימים אלו מקודשים, שיום טוב לפניהם ולאחריהם, והם כמו חולו של מועד, עכ"ל. והיינו שיום המוכרח לעסוק בענייניו על המחיה ועל הלכלכה, יזכר היטב ביום הגנו נמצאים. (ובספרינו מ'י באר' עה"ת הובא משל נורא בעני ואביון שזכה במכונה המדפיסה כסף - ליום אחד בלבד, ומנצל אותה בכל רגע ורגע, ואם אינו מנצל אותה מחמת צרכים דחופים הריהו מוצטרע צער רב, למרות שהוא אנוס)

מה המשחק? הוזה? למה לא אוכלים פת פלטר בעשי"ת?

אמנם, פעמיים שפיתחו יצרו לאמר, וכי זו 'דרך ישראל' היא - לקבל על עצמי 'חומרות' לכמה ימים ותו לא מיד, אין זה אלא הערמה בעלמא, כבר ענה אותו ה'רעבי נחל' (פרשת ויחי דה"ב) שהוא ענין מה דקיימא לן (חולין 96). בהלכות 'טריפה' שאם ניקב נקב כל שהוא בהמה אינה טריפה, אמנם, **אילו נקב בשמוח מיד נטרפת הבהמה אין נקב כל דהוא, וטעם הדבר, כי חיות הבהמה תלויה במוח, והוא אבר שהנשמה תלויה בו,** על כן אפילו פגם וחסרון כל שהוא עושה אותה טריפה ואוסרת אכילתה, **ביצא בזה ממש הם ימים הללו, שהם באבר שהנשמה** (כל השנה כולה) תלויה בו. והם השרושי והחיות של כל השנה כולה, לפי שצריך להעלות בהם יותר משאר ימות השנה מכל

נדנדו וסרן איסור, כדי שלא יוכלו למצוא אצלו שום חסרון ונקב.

התרנגול כיד אחר, המחזור כשנייה והמשקפים כרצפה

פעם התאונן בחור לפני גאב"ז טשעביץ זצ"ל, מצבי הרחני קשה עד מאד, איני רואה כל דרך מוצא מעונותי, אמר לו הרב שמע נא למעשה שהיה, איש יהודי הלך לבדו ברחוב של עיר כשהתרנגול ל'כפרה' בידו הימנית ובידו השמאלית 'מחזור' לאמר מותכו את 'סדר הכפרות' ולפתע... הוא מרגיש כי בתי עיניו(משקפיים) מתחילות ליפול מעל אפו ועד שלא הספיק למנוע כן בעדם נפלו בתי העיניים ארצה... נו, החל היהודי חושב לעצמו, אי רבש"ע, מה אעשה כאן, כיצד אחלץ מן המיצר, להניח את המחזור מידי על הארץ הרי אין לך ביזוי הקודש גדול ממנו, לעזוב את התרנגול מידי הימנית הרי יברח התרנגול ונבמה ותתכפר נפשי ... שאלו החבור, נו, ומה עשה לבסוף, אך הרב לא ענה מיד, רק הפליג בתיאורים וציורים שבינו החבור באיזה מצב ביש עומד היהודי הלז... ושוב שאל החבור, נו... מה עשה, אמר לו הרב, לא ידעתי, אבל זאת אדע שכבר איננו נמצא שם... אף אתה עם תשובתך תזכה שבקרבן כבר לא תעמוד על מקומך זה. (ביאר הפרשה).

שהיתה סמוכה לשם לחפש בית עם מזוזה, ובדפסק על בית עם מזוזה יצא בעל הבית ברוב בהלה לקראתם, בשאלו כלום אחד מכם הוא מוהל? כיון שעתה נמצא בנו ביום השמיני ללידתו והמוהל שהזמין לא הגיע ועוד מטנט מסתתרים היום השמיני ואין לו שום אפשרות בשעה כזה להביא מוהל למקום נידח זה...

ומיד השיבו שאין אחד מהם מוהל, ושוב שאל כלום גם אחד מכם הוא שוחט כיון שקנה 'עגל' לכבוד סעודת הברית (שהמוהל שהזמין שלמעשה לא הגיע היה גם שוחט) ושוב השיבו בשמחה שהמוהל הוא גם שוחט, וכשמעו זאת שאל בעל הבית שוב בקצת בדיחותא אולי אחד מהם הוא 'רב' שיוכל להיות סנדק והמוהל החווה על ר' מרדכי שהוא 'רב' ומיד פנו לעשות ה'ברית' בהמחה עצומה. וסיים ר' מרדכי זי"ע לומר, בשעת הברית הבין גם המוהל ש'יהודי אף פעם לא טועה', [גם גוי אף פעם לא טועה, אבל גוי חושב שהוא טועה] אך העבודה הוא שאף בשעה שנמצאים באמצע הדרך יחיו עם המציאות האמיתית של 'אין עוד מלבדו' דכל דעביד רחמנא לטב עביד' וממילא אין 'ותנע' יש רק 'אין עוד מלבדו' - ה'מכין מצעדי גבר', כיון שכל פסיעה וכל מצב וכל תנועה מדוד מאבינו שבשמים לתכלית ולטובה עצומה שאי אפשר להשיג כלל וכלל, ועל זה אנו מודים בכל יום 'המכין מצעדי גבר' וכל זה נכלל ב'באור פניך ייחלנו' דראש השנה - שכל מקום שהולכים זה לאור פניך אתה תמיד איתנו...

יעשה כולה יהיה בשבת הבעל"ט??
וה' מרדכי זי"ע ניסה לחזקו שהכל מאבינו שבשמים וכל מה דעביד רחמנא לטב עביד' והטעמי את דבריו בווארט על הפסוק שבהקריאה של יום א' דראש השנה שכתוב על הגר 'ותלך ותתע' ופירש ש"י 'חזרה לגילולי בית אביה'.

ולכאורה צריך ביאור איך מוכח ב'ותלך ותתע' הענין שחזרה לגילולי בית אביה? וביאר ר' מרדכי, שמה דכתיב 'ותתע' מוכרח 'שהזרה לגילולי בית אביה' **שאצל יהודי אין מושג כזה שתעה בדרנו (ומהמא) בידעו ש'מה' מצעדי גבר כונו' וכל מה דעביד רחמנא לטב עביד'**, והם יש מצב של 'ותתע' זה סימן של 'עבודה זרה' אך המוהל לא התחזק בדבריו אלו, בהרגישו **שדיעבד כאילו ימים הם לסעודת שבת וכדומה אך לא בשעה שנמצאים על אם הדרך כשאין להם מושג היכן יהיה בשבת קודש**.

בהגיעם לתחנה הבאה של הרכבת, ירדו מיד מן הרכבת והיות שהזמן היה סמוך מאוד לשבת קודש התחילו לרוץ לעבר עיירה

בה אֵנָה הַחַיִּי
מעשה מחוק באמונה ובטחון
"ותתע" - חזרה לגילוי בית אביה...
מי שחושב שהוא טועה - זה עבודה זרה

ר' מרדכי פורגמאנסקי זי"ע פעם אחת נסע ברבנות לשהות בשבת קודש במינסק, ולדיו ישב יהודי חשוב שהיה מוהל ושוחט שהזכיר גם כן לשהות בשבת קודש במינסק בשביל ברית מילה, אך למעשה סיבב אבינו שבשמים ששניהם נדמו בדרך וכשהתעוררו עברה כבר הרכבת את מינסק, ולא היה להם אפשרות להגיע בשבת קודש למינסק.

בראות המוהל את המצב נכנס למצב של בהלה ודאגה, מה

אין אדם שומע לי ומפסיד

בעלון 'הדברות' פרשת 'וילך' הופיע סיפור מחזק על יהודי (אריאל אחנה) הבעלים של 'יידר עמק החולה' שהתחזק בשמירת השבת למרות נסיון גדול ועצום, וזכה לראות הבטחת הקב"ה 'אין אדם שומע לי ומפסיד'...

המספר הינו בחור חילוני (אולי מסורתי) המתגורר באזור 'עמק החולה', ויש לו סוג של טרקטורונים לרכיבה, שאותם הוא משכיר למטיילים, וזה הפרנסה שלו, ולצערנו רוב העבודה הינה רח"ל ביום ש"ק, כיון שאי יש יום חופש ואנשים נוסעים לבייליים רח"ל...

יום אחד התקיים אירוע גדול לרכיבים של 'קעמפים' ובו הוזמנו נותני שירותים שונים שיציעו את מרכולתם לקעמפים, הוא הגיע עם הטרקטורונים שלו, והרכיבים מאד התלהבו, ובפרט שהדבר לא מצריך רישיון נהיגה, ושאלה אחת שאלו אותו כולם? אתה פתוח בשבת? ומשענה בחיוב רח"ל, כרכמו את פניהם והמשיכו הלאה... בדרך חזרו הוא חזר עם אביו וחשבו ביחד על הנושא, מבחינה ערכית, וגם מבחינה של יום מנוחה אחד שבוע... ומלמחה עזה ניסטה בתוכו, האם לסגור את העסק בשבת או לא?...

"לילה אחד חשבתי על זה, וקמתי בבוקר עם החלטה שהולכים על זה. כל גוף שקשור בדת פתאום מביע תמיכה שאני לא יכול לתאר אותה בכלל. ומתקשרים, וממונים, וממלאים את השבוע ברמה שאני לא זוכר שעבדתי בשבת, ולא זוכר ולא מבין למה אנשים עובדים בשבת. כאילו פתאום קסם, שבוע שהיה ריק - התמלא, וזה לא לקח זמן.

"ואז אני מקבל שיחת טלפון לעסק, מאשה כלשהי שאומרת לי: 'אנחנו סגורים לשבת, נכון?'. אני אומר לה: 'גברת, מה זאת אומרת אנחנו סגורים לשבת? אנחנו סגורים בשבת, את מתכוונת'. 'מה זאת אומרת סגורים בשבת? אני כבר לפני שלושה חודשים שילמתי הכל, טיול לשבת, יום הולדת 80 של אבא שלי, אספתי את המשפחה מכל קצוות הארץ'. אני פותח את היומן, ואני אומר ר' וואי, קיבלנו החלטה, אבל היו דברים משוריינים מראש, מה אני עושה? 'בחור בשם שלום לוי קישר אותי עם הרב אורי זוהר זצ"ל. אני פונה לרב, ואני אומר לו 'כבוד הרב, יש לי עכשיו משהו, שאני מרגיש שהדת גורמת לי בלב למחלוקת, מה אני עושה? היא הסבירה לי בטלפון כמה אני הולך לפגוע, איזו כמות של אנשים היא הזמינה לכבוד יום ההולדת. תכננו בשבת, כך? אבל הם יהודים... אני הולך לפגוע בכל כך הרבה אנשים, או שאני מחלל את השבת אחרי שיצאתי בהצהרות.

והרב אומר לי כך: 'שמעתי את הסיפור אני מבין את הניסיון שאתה עומד בו. אני אומר לך דבר אחד ויחיד, כתוב בתורה שלנו, 'אין אדם שומע לי ומפסיד'. הניסיונות הם לפעמים קשים. ועם ישראל עמד בניסיונות אלה, בזכות זה אנחנו קיימים כעם. ניסיתי הכל מהכל. השאלה שלי, האם השבת גדולה מהפגיעה באנשים האלה, הפגיעה האישית? העצב שאתה גורם להם? 'כן, ודאי שכן', אני עונה לו. 'עם זה שאני לא פוסק הלכות, אבל דבר פשוט ומוחלט, אפילו שיש כאן פגיעה, וצריך לעשות על זה תשובה, לא יודע איך, אולי לעשות אותם, לא יודע באיזו צורה, אבל אני אומר, ר' וואי, ודאי שמירת השבת היא מעל הכל. אין ספק."

"אני מת מפחד מהתשובות האלה. ציפיתי, מהמקום שלי, לאיזה היתר, איזו קומבינה". אין איזה משהו? אני לא רוצה לפגוע באנשים, אני לא רוצה שילכלכו עלי. אני שומע ביקורות על העסק שלי שחן רב טובות, ופתאום דבר כזה... בקיצור, התקשרתי לאישה הזאת, ואמרת לי - 'גברת, אני מוכן לעשות עבורכם כל דבר שתרצי, כל דבר. טיול בחינם, עוד טיול בחינם, מה שתרצי, רק תבקשי, אני עושה. אני לא רוצה לעבוד בשבת. אל תכריחי אותי לעשות את הדבר הזה. אין לי כסף לשלם לך אם תתבעי אותי, אני אחירי קורונה. אני מבקש ממך, מהלב שלי, תותרי לי על השבת הזאת'. זה היה ביום שלישי, והיא כעסה ואמרה 'בשום פנים ואופן, אנחנו ניפגש בבית משפט'.

[ובתי, בוא ונהיה ר' לוי יצחק מברדיטשוב לרגע, ונשוב איזה ימות ויחיד יושב בו. אני אומר לך דבר אחד ויחיד, כתוב בתורה הוא התחיל לשמור שבת, והוא עומד ככזו בנדיבות בניסיון זה, כמה זה מראה על הפנימיות הטובה של כל יהודי, שצריך רק קצת להדליק את הניצוץ הבורני בשמנון...]

לעברו בכל לבבכם
התחזקות בעבודת הלב - זו תפילה
לדעת ולזכור שאנחנו עם המלך...

סיפר הגאון רבי ניסן גולדברג שליט"א מראשי ישיבת 'אור ישראל':
לאחר מותה של מלכת אנגליה (לאחרונה), התראין לכלי התקשורת באנגליה - המזכיר שלה, וסיפר כמה סיפורים מעניינים מחייה. כמהלך הדברים, סיפר שכל שנה הייתה נופשת בארמון שלה בעיר אחרת, למשך שמונים יום. כחלק מהנופש שלה, הייתה מתחפשת לאשה רגילה ומטיילת בין האנשים. "יורדת אל העם".

אותו מזכיר היה מלווה אותה בסיוורים האלה. פעם אחת התיישבה בפארק, ולידה ישבו זוג מבוגר והתפתחה שיחה בניהם. 'מאיפה אתם? שאלה המלכה. 'מלונדון'. 'האם ראייתם פעם את המלכה? 'לא' ענו הזוג ומיד שאלו: 'ואת? את ראיית פעם את המלכה? 'לא' ענתה המלכה בכנות 'מעולם לא ראיתי אותה!' (היא לא שיקרה)... ומיד הוסיפה בעודה מצביעה על המזכיר שלה: 'אבל האישה הזו מקורב למלכה, ורואה אותה כמה פעמים מידי יום ביומו.

בני הזוג התרגשו מאוד לראות אדם שרואה את המלכה כמה פעמים ביום, וביקשו להצטלם איתו. וממי הם ביקשו לצלם אותם יחד עם האישה? מהמלכה עצמה!". המלכה מילאה את תפקיד הצלמת בנאמנות, ובני הזוג המבוגרים היו מרוצים ומאושרים. לפני שפנו ללכת, לחשה המלכה למזכיר שלה, שיהיה מעניין מאוד לראות את הפרצוף המופתע והנדהם של בני הזוג כאשר ישמעו שהמלכה עמדה לצידם, ואף שימשה כצלמת שלהם."

למעשה:
אין כל זה נוגע לנו? אדם יכול להגיע ליום-כיפור, ולכל הימים הנוראים, ולהתעסק ולהתפעל מהמקום שלו בבית-מדרש, מהמיקום שלו בבית-כנסת; מהנוסח של הבעל-תפילה; מהקול של החזן; מהסימנים; מהשופר; מה'גר-חיים'; מהמחיר של 'מפסיר-יונה'...
לשכוח לחלוטין שכל אלה הם מתעסק עם "המזכיר" ולא עם "המלך"! ("הרה"ג. י.ג. שליט"א, מוסף ש"ק יחד נאמן).

החברת "מעין עולם הבא"	עלון השבועי: לע"נ אמי מרת פריידל בת ר' יוסף זכות התיירומה תעמוד לבנה הררי יואל מולדובן לפני התימה טובה חלק כתיב לע"נ: משה בן חיים תהיה. וחינו רחל ית בת טוביה תהיה.
ב' דפים במסכת שבת]	כג - כה